

**СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ**

МАТЕРІАЛИ

ІІІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ
БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ, АУДИТУ ТА
ОПОДАТКУВАННЯ В УМОВАХ
ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»**

19 листопада 2024 р.

м. Суми

Сумський національний
аграрний університет

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ ОБЛІКУ І ФІНАНСІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ АГРАРНИХ
НАУК УКРАЇНИ

ФЕДЕРАЦІЯ АУДИТОРІВ, БУХГАЛТЕРІВ І ФІНАНСИСТІВ АПК УКРАЇНИ
КОРОЛІВСЬКИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ВЕЛИКОБРИТАНІЯ)
КРАКІВСЬКИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ПОЛЬЩА)
ВРОЦЛАВСЬКИЙ ПРИРОДНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ПОЛЬЩА)
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
ХАРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ СНАУ

«СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ, АУДИТУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»

МАТЕРІАЛИ

ІІІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

19 листопада 2024 р.
СНАУ, м. Суми,
Україна

УДК [657+336.221]:339.92
С 83

Стратегічні пріоритети розвитку бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування в умовах глобалізації : матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Суми, 19 листопада 2024 р.) / за ред. проф. Назаренка О.В. Суми: СНАУ, 2024. 388 с.

***Затверджено до друку та поширення через мережу Інтернет
Науково-координаційною радою
Сумського національного аграрного університету
(протокол № 4 від 22 листопада 2024 року)***

Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції будуть корисними для дослідників у сфері бухгалтерського обліку, оподаткування, економічного контролю, аудиту та управління, аспірантів, магістрантів, а також бухгалтерів-практиків та менеджерів різних рівнів.

Тези доповідей розміщено в авторській редакції. Відповідальність за точність, достовірність і зміст поданих матеріалів несуть автори. Редакційна колегія може не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

© Кафедра обліку і оподаткування СНАУ, 2024

© Сумський національний аграрний університет, 2024

Редакційна колегія

Інна НАЗАРЕНКО - доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування Сумського національного аграрного університету (м. Суми, Україна).

Валерій ЖУК - доктор економічних наук, професор, академік Національної академії аграрних наук України (м. Київ, Україна).

Олександр НАЗАРЕНКО - доктор економічних наук, професор, професор кафедри обліку і оподаткування Сумського національного аграрного університету (м. Суми, Україна).

Світлана ЛУКАШ - кандидат економічних наук, доцент, декан факультету економіки і менеджменту Сумського національного аграрного університету (м. Суми, Україна).

Ірина КРЮКОВА - доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування Одеського державного аграрного університету (м. Одеса, Україна).

Валерій ПЛАКСІЄНКО - доктор економічних наук, професор, професор кафедри бухгалтерського обліку і аудиту Полтавського університету економіки і торгівлі (м. Полтава, Україна).

Ігор ПРИХОДЬКО - д. держ. упр., професор кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою Дніпровського державного аграрно-економічного університету (м. Дніпро, Україна).

Микола ГОРДІЄНКО - кандидат економічних наук, професор, професор кафедри обліку і оподаткування Сумського національного аграрного університету (м. Суми, Україна).

Юрій РЕНКАС - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку Краківського Економічного Університету (м. Краків, Польща)

Станіслав МІНТА – доктор філософії. Інститут економічних наук, Вроцлавський університет природничих наук (м. Вроцлав, Польща)

Сергій ГАРКУША - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Сумського національного аграрного університету (м. Суми, Україна).

Олена ДОВЖИК - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Сумського національного аграрного університету (м. Суми, Україна).

Олег ПАСЬКО - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Сумського національного аграрного університету (м. Суми, Україна).

Аліна БРИЧКО - кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Сумського національного аграрного університету (м. Суми, Україна).

Лариса ПОЛЯТИКІНА - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Сумського національного аграрного університету (м. Суми, Україна).

Ярміла ТКАЛЬ - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Сумського національного аграрного університету (м. Суми, Україна).

Шановні колеги та учасники
III Міжнародної науково-практичної конференції «Стратегічні
пріоритети розвитку бухгалтерського обліку, аудиту та
оподаткування в умовах глобалізації»!

Від імені кафедри обліку і оподаткування Сумського національного аграрного університету та організаційного комітету висловлюємо вдячність всім учасникам, які знайшли час і можливість прийняти участь у конференції.

Метою проведення заходу є висвітлення актуальних проблемних питань розвитку бухгалтерського обліку, аудиту, оподаткування та системи управління підприємством в умовах глобалізації.

Конференція була організована за наступними напрямками:

- розвиток бухгалтерського обліку в умовах цифровізації: виклики та перспективи;*
- функціонування та розвиток аудиту: вітчизняний досвід та світові тенденції;*
- актуальні питання оподаткування в системі управління підприємством;*
- напрями модернізації системи управління підприємством в умовах глобалізації;*
- особливості управління, обліку та звітності в умовах сталого розвитку.*

До участі у конференції долучилися представники академічної спільноти з різних закладів освіти, аспіранти, здобувачі вищої освіти, представивши результати своїх досліджень з актуальних питань бухгалтерського обліку, аудиту, оподаткування та управління.

Сподіваємося, що результати науково-практичної конференції допоможуть отримати нові знання, визначити пріоритетні напрями, які сприятимуть вирішенню актуальних проблем у сфері бухгалтерського обліку, аудиту, оподаткування та управління, які можуть мати місце як в практичній діяльності, так і в науковій площині, особливо в умовах воєнного / післявоєнного стану.

Усі доповіді включені до матеріалів конференції в авторській редакції.

Щиро дякуємо всім, хто взяв участь у конференції. Бажаємо Вам успіхів, творчої наснаги, нових наукових відкриттів!

З повагою організаційний комітет конференції

ЗМІСТ

<i>Передмова</i>	6
АКАДЕМІЧНА ПЛАТФОРМА № 1	
Розвиток бухгалтерського обліку в умовах цифровізації: виклики та перспективи	
<i>Анна БІЛОЦЕРКІВСЬКА</i>	
ІНТЕГРАЦІЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В СФЕРУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	20
<i>Дарія БІНДЮГ</i>	
РОЛЬ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ У РОЗВИТКУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	23
<i>Олександр БОЛМАТ</i>	
ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДІВ ОЦНКИ ЗАПАСІВ В СИСТЕМІ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	26
<i>Сергій ГАРКУША</i>	
РИЗИКИ КРИЗ ТА ЇХ ВПЛИВ НА АВТОМАТИЗАЦІЮ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	29
<i>Владислав ГОГА</i>	
ОБЛІК ОРЕНДНИХ ОПЕРАЦІЙ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	32
<i>Любов ЕСМАНОВА</i>	
З КІБЕРФІЗИЧНИЙ ПРОСТІР БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	35
<i>Олексій ЄМЕЛЬЯНОВ, Сергій БОРИСЕНКО</i>	
РОЗВИТОК БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ: БЛОКЧЕЙН ТА ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ	38
<i>Павло ІВАНОВ</i>	
ОКРЕМІ ПІДХОДИ ДО ЗАПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ПРОГРАМ ДЛЯ ВІДОБРАЖЕННЯ В ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ РОЗБІЖНОСТЕЙ ВИЯВЛЕНИХ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ	40
<i>Євгенія КАРПЕНКО, Владислав КАРПЕНКО</i>	
АВТОМАТИЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ В УМОВАХ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ	43
<i>Наталія КОРЗУН</i>	
ЦИФРОВІЗАЦІЯ ОБЛІКОВИХ ОПЕРАЦІЙ З ВИРОБНИЧИМИ ЗАПАСАМИ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ	46

Євгенія КАРПЕНКО

кандидат економічних наук, доцент

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Владислав КАРПЕНКО

здобувач вищої освіти, спеціальність 174 «Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка»

Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

АВТОМАТИЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ В УМОВАХ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ

В умовах сьогодення складно уявити процес бухгалтерського обліку без використання спеціалізованого бухгалтерського програмного забезпечення, адже бухгалтерські програми дозволяють автоматизувати багато рутинних задач, зменшити ризик арифметичних помилок, які притаманні при ручному веденні обліку. Сучасне спеціалізоване бухгалтерське програмне забезпечення, як правило, включає потужні аналітичні інструменти, що дозволяє швидше обробляти великі обсяги даних та генерувати управлінські звіти різного ступеня деталізації. Це дозволяє топ-менеджменту отримувати релевантну інформацію, потрібну для управління, аналізувати фінансові дані та приймати обґрунтовані рішення. Всі ці фактори роблять спеціалізоване бухгалтерське програмне забезпечення незамінним інструментом для ефективного управління сільськогосподарським підприємством.

Наразі в Україні приблизно 60-70% підприємств агробізнесу для ведення бухгалтерського обліку та управління використовують програмне забезпечення 1С, розроблене країною-агресором, або його аналог BAS.

Разом з тим Указом Президента України №601/2024 було введено в дію Рішення Ради національної безпеки і оборони України від 02.09.2024 «Про застосування, скасування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» [1], яким передбачено заборону на використання цих підсанкційних програмних продуктів державними підприємствами і установами.

Крім того, 19.08.2024 у Верховній раді України зареєстровано проект закону 11492 «Про внесення змін до Закону України «Про санкції» щодо заборони використання програмних продуктів та доступу до електронних інформаційних ресурсів» [2], яким передбачено заборону на розповсюдження і використання комп'ютерних програм, створених у країнах-агресорах або пов'язаних з ними компаніях. Тобто, у разі прийняття даного законопроекту, під заборону потрапляє як розповсюдження програмного забезпечення 1С та BAS, так і його використання усіма юридичними особами, які зареєстровані на

території України, а тому сільськогосподарські підприємства будуть змушені перейти на вітчизняне або іноземне спеціалізоване бухгалтерське програмне забезпечення.

Не дивлячись на те, що заміна російського софту обумовить певні матеріальні та фізичні складності для керівництва та бухгалтерів сільськогосподарських підприємств, поділяємо думку щодо того, що «у сучасних реаліях війни відмова від російського програмного забезпечення 1С або його клону BAS – це не лише патріотичний, а й практичний крок» [3], який дає ряд переваг для бізнесу. Зокрема вітчизняне спеціалізоване бухгалтерське програмне забезпечення забезпечить кращий контроль за даними і мінімізує ймовірність витоку інформації до країни-агресора. У зв'язку з тим, що вітчизняні розробники краще розуміють специфіку українського бізнесу, законодавства та потреб ринку, вони спроможні створити більш адаптовані спеціалізовані програмні рішення за доступною ціною, забезпечити якісну технічну підтримку українською мовою та швидко оновлення програмного забезпечення з огляду на зміни в законодавстві та бізнес-процесах сільськогосподарських підприємств.

Вважаємо, що перехід сільськогосподарських підприємств на вітчизняний бухгалтерський софт може також позитивно вплинути і на зростанню національної економіки, адже інвестицій у продукцію вітчизняних виробників програмного забезпечення сприятиме розвитку національної ІТ-індустрії та створенню нових робочих місць.

За опитуваннями, які були проведені нами серед представників агробізнесу Полтавської області, 35% респондентів висловили готовність перейти з 1С на вітчизняні аналоги, а ще 55% поки що розмірковують над цим. Лише 10% висловили категоричну неприйнятність зміни ворожого софту.

Зауважимо, що при зміні програмного забезпечення підприємство може стикнутися з такими проблемами, як фінансові витрати, додаткове витрачання часу бухгалтера на перенесення даних, ризик їх втрати, витрати на навчання працівників та їх адаптація до нового програмного забезпечення, проблеми із сумісністю з іншим програмним забезпеченням та необхідність доопрацювання та налаштування для забезпечення коректної роботи.

Слід відмітити, що сьогодні національні ІТ-розробники частину цих проблем намагаються усунути, щоб спростити бізнесу відмову від російського софту. Наприклад, розробники програмного забезпечення «Дебет Плюс» (яке має функціонал, що враховує специфіку агробізнесу) активно взаємодіють із закладами вищої освіти, безкоштовно навчають викладачів і здобувачів освіти працювати у своїх програмних продуктах, таким чином збільшуючи кількість фахівців, здатних працювати з цією бухгалтерською програмою.

Вважаємо, що програмне забезпечення «Дебет Плюс» може бути гарним вибором для середніх та малих сільськогосподарських підприємств, які потребують простого і доступного рішення для бухгалтерського обліку. Його перевагами є:

1. Безкоштовний супровід програмного забезпечення протягом перших

трьох місяців використання та закріплення одного спеціаліста-консультанта за кожним підприємством-клієнтом.

2. Індивідуальне навчання персоналу підприємства та наявність у вільному доступі інструкцій та відео-уроків на сайті розробника.

3. Можливість придбання помісячного, поквартального та піврічного супроводу з віддаленими підключеннями.

4. Можливість ведення в одній програмі декількох юридичних осіб.

5. Модульність програмного забезпечення, що передбачає можливість придбання не усього комплексу, а тільки обраних підсистеми, що значно зменшує вартість.

Крім того на вітчизняному IT-ринку представлене й інше спеціалізоване програмне забезпечення для управління та обліку, яке має подібний функціонал і враховує специфіку сільськогосподарських підприємств, зокрема: «AgroSoft», «Master:Агро», «Агроplan», «АgroCom» та інші.

Відмітимо, що при виборі спеціалізованого програмного забезпечення потрібно:

- отримати чітке розуміння бажань та потреб;
- проаналізувати достатність функції, які реалізовані в програмного забезпеченні, оцінити можливість масштабування, гнучкість програмного забезпечення, безпечність баз даних та конфіденційність, особливості інтеграції з іншими сільськогосподарськими інструментами;
- проаналізувати вартість, зручність інтерфейсу та особливості технічної підтримки і навчання, відгуки на програмне забезпечення інших колег-бухгалтерів та керівників сільськогосподарських підприємств.

Вважаємо, що ґрунтовний аналіз цих факторів дозволить сільськогосподарському підприємству обрати бухгалтерське програмне забезпечення, найбільш адаптоване до потреб бізнесу.

Список використаних джерел

1. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 2 вересня 2024 року «Про застосування, скасування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)»: Указ Президента України від 02.09.2024 № 601/2024. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/6012024-52009> (дата звернення: 09.10.2024).

2. Про внесення змін до Закону України «Про санкції» щодо заборони використання програмних продуктів та доступу до електронних інформаційних ресурсів: проект Закону України від 19.08.2024 № 11492. URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/44743> (дата звернення: 09.10.2024).

3. Огляд українських бухгалтерських програмних продуктів. Альтернатива російським 1С/BAS. URL: <https://buhgalter911.com/uk/news/news-1080075.html> (дата звернення: 09.10.2024).

Наукове видання

**«СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ
БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ, АУДИТУ ТА
ОПОДАТКУВАННЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»**

матеріали

III Міжнародної науково-практичної конференції

Затверджено до друку та поширення через мережу Інтернет

Науково-координаційною радою

Сумського національного аграрного університету

(протокол № 4 від 22 листопада 2024 року)

За редакцією професора Назаренка О.В.

Тези доповідей розміщено в авторській редакції. Відповідальність за точність, достовірність і зміст поданих матеріалів несуть автори. Редакційна колегія може не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

РВВ, Сумський національний аграрний університет,
вул. Герасима Кондратьєва 160, Суми, Україна

Підписано до друку та розповсюдження в мережі інтернет 24.11.2024 р.

Формат А4: Гарнітура Times New Roman

Замовлення _____ Ум. друк. арк. 19,97